

Høring om frekvensressurser til mobilkommunikasjon og 5G

I likhet med mange andre lokale bredbåndsleverandører, benytter Svorka fast trådløst bredbånd for å utfylle vår fiberdekning til å gi tilnærmet 100 % bredbåndsdekning i våre markedsområder, og Svorka er i dag landets nest største leverandør av fast trådløst bredbånd.

Vi viser også til vårt høringssvar vedr. «Frekvenser for testing av 5G-teknologi», Deres ref.: 1902562-2-, vedlagt her. Der sier vi bl.a. avslutningsvis at «*I diskusjonen rundt «Digital allemannsrett», er det viktig å ta med seg at bredbånd til «alle» kan realiseres på en billig og god måte med fast trådløst bredbånd....».*

I henhold til Ekomloven skal «*....tildeling av frekvenser skje gjennom åpne, objektive, transparente, ikke-diskriminerende og forholdsmessige prosedyrer*» og «*...utnyttelsen av ressursene møter samfunnets behov og gir mest mulig samfunnsnytte over tid*». Nkom sier samtidig i sin høring at det overordnede målet for tildeling av frekvensressurser er «*å sikre en samfunnsmessig effektiv utnyttelse av frekvensressursene*».

Fokuset i tidligere høringer rundt frekvensressurser har hatt en tendens til å hensynta den etablerte mobilindustriens ønsker. Samtidig er vår påstand at auksjonsformen på sitt vis er diskriminerende og uteholder alle mindre aktører. Auksjonering av frekvensressurser medfører det samme hver gang, frekvensene går til de store og etablerte aktørene, eller andre aktører med «for mye penger», som spekulerer i verdien av frekvensressursene. Vinnerne av frekvensauksjoner har til det kjedsmellige vist sin manglende evne til å tenke på dekning i mindre lønnsomme områder. Vi vil også påstå at det historisk sett er mindre og lokale aktører som har tatt samfunnsansvaret med å bygge ut bredbånd til de mindre lønnsomme områdene. Vi mener derfor at det bør tilgjengeliggjøres frekvensressurser lokalt etter en annen modell enn auksjon.

Mindre Ekom-aktører som Svorka har for det første ikke finansielle muskler til å bli med på en auksjon, og mange har heller ikke ressurser som blir adressert eller følger aktivt med på høringer osv. Samtidig kan det være verdt å nevne at det heller ikke før nå har vært gitt signaler som har tydet på at det har vært åpning for lokale tillatelser. Dette sammen med det faktum at man stort sett alltid har valgt auksjonsformen, har gjort det håpløst å nå opp i kampen om frekvensressurser.

Svorka definerer seg definitivt som en av de «andre aktørene som har behov for spektrum», som det også refereres til i høringen. Vi registrerer derfor med glede at Nkom ønsker å kartlegge behovet for regionale/lokale tillatelser, for å vurdere om det bør settes av spektrum til dette formålet.

Hvorfor bygger så aktører som oss i «mindre lønnsomme områder»? De fleste har lokalt eierskap som har sterke interesser i lokal bredbåndsdekning, og ser på dette som et samfunnsoppdrag. I tillegg har slike mindre selskaper helt andre krav til lønnsomhetsgrad enn de større aktørene. Selv om midlene til de små og lokale aktørene kan virke små pr. aktør, er investeringsmidlene store relativt sett. Investeringsviljen pr. kunde og nedslagsfelt i grisgrendte strøk har historisk vist seg å være klart størst blant lokale aktører. Som et bilde på dette tillater vi oss å stille følgende retoriske spørsmål; hva hadde fiberdekningen i Norge vært uten kraftselskapene? Look to Germany...

5G «tegner til å bli bra», men hva er 5G egentlig og hvem er det til for? Kundene vil ikke forholde seg til hvilken bærer de til enhver tid er på, de vil bare ha et fungerende bredbånd. Da bør frekvensressursene tilpasses deretter. Aktører som vil bygge ut fast trådløst bredbånd bør også gis tilgang til tilstrekkelige frekvensressurser for å levere et godt tilbud. Dette mener vi samfunnsmessig gir større gevinst enn at alle ledige frekvensressurser settes av til de tradisjonelle mobiloperatørene med størst finansielle muskler og flest «korridorpolutikere». 5G-infrastrukturen bør ikke ende som

tidligere, og bestå av nett utelukkende eid av de store aktørene. Dette hindrer konkurranse og samarbeid på tvers mellom flere aktører for å skape et best mulig nett for hele Norge.

5G kan like gjerne være fast trådløst bredbånd som mindre aktører bygger ut. Er ikke det ideelle bredbåndsnett (eller 5G om du vil) egentlig alle bredbåndsaktørers nett i kombinasjon med et mobilnett integrert sammen, med handover-funksjonalitet og det hele? Vi registrerer at Nkom også skriver at «*Lokale private nettverk vil kunne integreres mot nasjonale nettverk i senere fase*».

I «Digital agenda for Norge» står det bl.a. at «*Ekomtilbyderne skal få rask tilgang til tilgjengelige frekvensressurser for sine behov*», og at «*alle husstander skal ha tilbud om høyhastighetsbredbånd*». Derfor mener vi det er viktig at aktører som Svorka har tilgang til nødvendige frekvensressurser. Lokale aktører som benytter trådløst fast bredbånd må i dag stort sett benytte ulisensiert spektrum, med de ulemper det medfører bl.a. mht. støy og dekningsgrad. Her burde det vært avgjort et eget frekvensbånd til slike aktører.

På veien mot «digital allemannsrett» er vår anbefaling at det reserveres et frekvensbånd på minst 100 MHz i 3,5 GHz-båndet eller 2,3 GHz-båndet til bruk for regionale og lokale operatører. Frekvensbåndet bør heller ikke auksjoneres bort, men settes av til eksisterende aktører med dokumenterte behov. Vi anser det naturlig at frekvensbåndet leies ut til en rimelig pris, da det i hovedsak vil bli benyttet til distriktsbredbånd i områder som i utgangspunktet er lite kommersielt interessante. Det samme vil gjelde 26 GHz-båndet, der vi også mener det bør komme lokale tillatelser.

Hvis Nkom tenker at det er hensiktmessig med frekvenstak på 100 MHz f.eks. i 3,5 GHz-båndet, bør dette gi åpning for lokale tillatelser med tilstrekkelig båndbredde. Vi har ikke god kjennskap til faktisk tilgjengelig sende- og mottakerutstyr i de aktuelle frekvensbåndene, men tenker at det bør velges frekvensbånd ut fra hva som er mest vanlig internasjonalt, mht. standardisering. Avslutningsvis vil vi legge til at Svorka gjerne bidrar til å teste ut aktuelle frekvenser i tiden fremover.

Med vennlig hilsen

Håkon Solvik
Daglig leder
Svorka Bredbånd AS